

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020
Etap szkolny – 18 października 2019 r.
Temat: „O ludzkiej posłuchajcie niedoli...”**

1. Zadania oceniamy zgodnie ze schematem punktowania. Przy każdym wpisujemy czerwonym długopisem przyznaną liczbę punktów. Potem punkty nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 1, 0).
2. Uwaga! Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. *Encyklopedia języka polskiego* pod redakcją Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków, Ossolineum, 1999, s. 36-38 i 381-382).
3. Punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną, wynikającą z lektury oraz z obserwacji świata.
4. Jeśli w zadaniu 10. odpowiedź będzie krótsza niż połowa wymaganej długości (muszą być zapisane strony 7. i 8.), punkty przyznajemy tylko za realizację tematu.
5. Przed rozpoczęciem sprawdzania nauczyciele zakreślają na zielono wszystkie uczniowskie skreślenia oraz nadpisanie i zapisują na dole strony liczbę skreśleń.
6. Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii, dysortografii.

Schemat punktowania					
za-danie	przykładowa odpowiedź			punk-tacja	zasady przydzielania punktów
1.	Np.			0-3	1 pkt. przyznaje się za podanie informacji o materiale na ciało (w obu tekstach). 1 pkt przyznaje się za podanie informacji o duszy / sposobie ożywienia (w obu tekstach). 1 pkt. przyznaje się za podanie czterech informacji o działaniach człowieka (Biblia i mit).
	tekst	Biblia	mitologia		
	materiał na ciało	proch ziemi	głina		
	dusza / sposób ożywie-nia	tchnienie Bo-ga	tchnienie Ateny		
	dwa działania podjęte po stwo-rzeniu (ewentu-alnie zachowania)	nazywa zwie-rzęta, uprawia ogród, czyni sobie ziemię podda-ną...	bezzradnie się snuje, chroni się w jaskiniach, marznie z zim-na...		
	b) np. przyniósł ogień, ujarzmił dzikie zwie-rzęta, nauczył uprawy roli, wskazał ukryte w ziemi bogactwa naturalne, odkrył tajem-nice nieba i ziemi...			0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie czterech działań Prometeusza. 1 pkt przyznaje się za podanie dwóch-trzech działań herosa.

	c) Zeus kazał przykuć Prometeusza do skały. Codziennie wysyłał orła, by ten wyszarpywał Tytanowi wątrobę, która odrastała. Od wiecznej męki wybawił go Herakles, rozrywając kajdany.	0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie czterech informacji. 1 pkt przyznaje się za podanie dwóch-trzech informacji.
	d) Np. Anna Dymna , która organizuje dla osób niepełnosprawnych intelektualnie festiwal „Zaczarowanej piosenki”, prowadzi ośrodek „Dolina Słońca”... Małgorzata Chmielewska , która prowadzi noclegownie dla bezdomnych, domy dla samotnych matek... Jerzy Owsiak , który co roku organizuje WOŚP i zbiera pieniądze na zakup sprzętu medycznego dla dzieci i dorosłych... Janina Ochojska , która założyła PAH, organizacja ta pomaga przy kopaniu studni, prowadzi edukację z zakresu higieny...	0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie imienia i nazwiska osoby podejmującej konkretne działania na rzecz społeczności oraz konkretnej informacji. 1 pkt przyznaje się za podanie informacji bez imienia i nazwiska osoby (Uwaga! informacja pozwala jednak zidentyfikować postać lub informacja wskazuje na działanie dobrowolne).
2.	Np. żyją z dala od cywilizacji, nie gromadzą majątków, nie przywiązują wagi do praw własności, rozwiązują spory w sposób pokojowy, mają silnie rozwinięte więzi rodzinne, niezwykle troszczą się o swoje potomstwo, dzieci wychowywane są przez całą społeczność, dzieci uczą się w szkołach poza swoim miejscem zamieszkania...	0-3	1 pkt przyznaje się za podanie jednego podobieństwa między życiem Inuitów i życiem zwierząt w mactecznikach.
3.	a) Np. 1. buduje palisadę – „murarz” – -arz 2. zbiera ziarna jęczmienia i ryżu, siewca – -ca 3. kosi zboże – żniwiarz – -arz 4. przez dwa miesiące lepi z gliny garnki i suszy na słońcu – garncarz – -arz 5. hoduje kozy – hodowca – -ca...	0-6	2 pkt. przyznaje się za uzupełnienie czterech informacji w jednej kolumnie tabeli. 1 pkt przyznaje się za uzupełnienie dwóch-trzech informacji w jednej kolumnie tabeli.
	b) Np. rozsądny, zapobiegliwy, cierpliwy... (rozsądek, zapobiegliwość, cierpliwość...), gdyż przygotowuje drugie mieszkanie, zostawia ziarna pod zasiew, długo pracuje nad ulepieniem i wysuszeniem garneków...	0-2	2 pkt. przyznaje się za podanie nazw dwóch cech charakteru (forma dowolna) i ich uzasadnienie. 1 pkt przyznaje się za podanie nazwy jednej cechy charakteru i jej uzasadnienie. <i>Uwaga! Nie przyznaje się punktu za samo nazwanie cech.</i>
4.	Np. a) Osoba mówiąca w wierszu uważa, że człowiek może chronić stworzony świat, patrząc na niego, podziwiając go, dzieląc się nim z innymi.	0-2	1 pkt przyznaje się za podanie dwóch propozycji wynikających z wiersza Joanny Kulmowej.
	b) Dziś człowiek może segregować odpady, oszczędzać wodę, wybierać rower zamiast samochodu, sadzić lasy...		1 pkt przyznaje się za podanie dwóch innych sposobów ochrony przyrody.

5.	Np. Piękno świata: żurawie tańczące na śniegu, rybitwy pikujące do wody, oglądane z perspektywy ptaków krajobrazy pustynne, Wielki Kanion, Alaska... Groza: ranny ptak broniący się przed kramami, naturalne przeszkody na drodze ptaków, polowania, strzelanie do ptaków, zanieczyszczenia...	0-4	1 pkt przyznaje się za podanie jednej informacji na podstawie filmu. <i>Uwaga! Dwie informacje muszą dotyczyć piękna świata i dwie jego grozy.</i>
6.	Np. ograniczenie ilości śmieci, pozyskiwanie surowców wtórnych, mniejsze zużycie zasobów naturalnych, zwiększenie świadomości ekologicznej, nauka oszczędności, ochrona gleby, wody, powietrza...	0-1	1 pkt przyznaje się za wypisanie czterech informacji.
7.	Np. Uczeń może podać stanowisko za lub przeciw i logicznie swoją opinię uzasadnić dwoma argumentami.	0-3	2 pkt. przyznaje się za sformułowanie opinii i uzasadnienie jej logicznymi argumentami; 1 pkt przyznaje się za sformułowanie opinii i przywołanie 1 argumentu. 1 pkt przyznaje się za poprawność językowo-stylistyczną (nie dopuszcza się błędów).
8.	Np. recykling – to odzyskiwanie surowców z odpadów i wykorzystywanie ich do produkcji nowych towarów... globalny – coś o dużym zasięgu, ogólnoświatowy, dotyczący całej Ziemi, globu, przeciwieństwo lokalnego...	0-2	1 pkt przyznaje się za poprawne objaśnienie jednego pojęcia.
9.	ogłoszenie	0-6	
9.1	realizacja tematu	0-3	2 pkt przyznaje się za podanie 5 informacji (adresat, czas, miejsce, cel akcji oraz nadawca ogłoszenia); za podanie 4 informacji przyznaje się 1 pkt. 1 pkt przyznaje się za sformułowanie zachęty (dwa argumenty w dowolnej formie, np. hasło, korzyści wyliczone w punktach...).
9.2	kompozycja	0-1	1 pkt przyznaje się za wypowiedź spójną, celowo rozplanowaną graficznie (np. UWAGA!!!)
9.3	poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa)	0-1	Dopuszcza się 1 błąd.
9.4	poprawność ortograficzno-interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się po jednym błędzie.

10	opowiadanie fantastyczne	0-22	
10.1	realizacja tematu	0-11	2 pkt przyznaje się za zbudowanie <u>opowiadania fantastycznego</u> o świecie w <u>2119 roku</u>, w którym <u>nie segreguje się śmieci</u> (1 pkt – za odwołanie się do 2 elementów z tematu). 2 pkt. przyznaje się za wprowadzenie elementów świata przedstawionego (bohater/bohaterowie, zdarzenie/zdarzenia) i rozwińnięcie zdarzenia (akcja); 1 pkt przyznaje się tylko za wprowadzenie elementów fabuły. 5 pkt. przyznaje się za wprowadzenie co najmniej pięciu elementów urozmaicających narrację (<i>opis czasu i miejsca, opis bohatera, opis przedmiotu, dialog, monolog, elementy charakterystyki bohatera, wyraźne zaznaczenie punktu kulminacyjnego, zwrot akcji, wyraźnie zaznaczona pointa, morał...</i> – po 1 pkt. za każdy celowo wprowadzony element urozmaicający narrację). 1 pkt przyznaje się za logiczne uporządkowanie zdarzeń (np. układ przyczynowo-skutkowy, kompozycja achronologiczna...). 1 pkt przyznaje się za prowadzenie narracji w jednorodnej formie.
10.2	kompozycja	0-2	1 pkt przyznaje się za zbudowanie zwanego i spójnego opowiadania o trójdzielnej lub innej, celowo zastosowanej kompozycji. 1 pkt przyznaje się za celowe wydzielenie akapitów/segmentów.
10.3	sprawność stylistyczna	0-2	1 pkt przyznaje się za bogactwo słownictwa (w tym kryterium nie sprawdzamy powtórzeń wyrazowych, lecz celowe posługiwanie się frazeologią, bogatą leksyką opisującą fabułę). 1 pkt przyznaje się za wprowadzenie co najmniej trzech różnych środków stylistycznych (epitet, porównanie, przenośnia, onomatopeje...)

10.4	poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa)	0-3	0-2 bł. – 3 pkt. 3-4 bł. – 2 pkt. 5-6 bł. – 1 pkt. 7 bł. i więcej – 0 pkt.
10.5	poprawność ortograficzna	0-2	0-1 bł. – 2 pkt. 2-3 bł. – 1 pkt. 4 bł. i więcej – 0 pkt.
10.6	poprawność interpunkcyjna	0-2	0-4 bł. – 2 pkt. 5-7 bł. – 1 pkt. 8 bł. i więcej – 0 pkt.
Łącznie:		0-60	